

עבודה 2: טעות והטעיה בכריתת חוזה – פתרון מוצע

פולקסווגן מול צ'מפיון :

- תניית ה-as is וההנחה המשמעותית - הקצאת סיכונים (הולילנד) :
 - ↓ הקצאת סיכון לצימפיון בעסקה עם פולקסווגן.
 - ↓ מנגד, אין לומר שצימפיון נטל את הסיכון שמהות העסקה שונה מזו שציפה לה (ספקטור).
 - ↓ טענה זו מתחזקת לאור העובדה שפולקסווגן ידע על כך ועשה זאת במכוון.
 - ↓ התייחסות למחיר הנמוך כאינדיקציה לנטילת סיכון. התייחסות לפסקי הדין Wood ו-Sherwood.

טעות :

- ↓ האם מדובר בטעות יסודית?
 - ↓ מדובר בטעות חד צדדית (ס' 14(א)) - פולקסווגן ידע על הטעות (עמד בראש התרמית).
 - ↓ העובדה שחצי מהרכבים היו ירוקים בפועל, וחצי רגילים: דיון באפשרות להחליף מחצית מהרכבים לפי ס' 14(ג).

הטעיה :

- ↓ מצג שווא אקטיבי שגוי בנוגע לזהות הרכבים.
- ↓ מאחר שמדובר בהטעיה, פולקסווגן לא יכול לכפות על צ'מפיון תיקון (לפי ס' 14(ג)) וצימפיון רשאי לבטל את כל העסקה.
- ↓ האם מתקיים קשר סיבתי כפול? (פס"ד ולנטין). דיון בקיומה של טעות, וכריתת חוזה כתוצאה מהטעות.

פגם בכריתת חוזה או הפרה?

- ↓ ייתכן שרכב ירוק זו התחייבות חוזית. היה מקום לאבחן בין חיוב חוזי שהופר, ומקנה סעדים בגין הפרה ובין מצג שווא.

חוסר תום-לב :

- ↓ ההתנהלות של פולקסווגן לוקה בחוסר תום לב ומזכה בפיצוי לפי ס' 12.

הרץ מול הפניקס :

חוזה הביטוח (רשות) :

- ↓ האם הטעות הייתה יסודית?
 - ↓ נראה שמדובר בטעות הדדית לפי ס' 14(ב) - הרץ לא היה צריך לדעת שהפניקס טועים.
 - ↓ דיון לגבי הביטול: ככל שמדובר בטעות הדדית, הפניקס לא היה זכאי לסעד של ביטול עצמי והביטול תלוי באישור בית המשפט (ס' 14(ב)).
 - ↓ הפניקס מבקש ביטול חלקי לפי ס' 19. אולם – המסלול הנכון הוא ס' 14(ב) – פניה לבית המשפט כאשר הוא זה שהיה צריך לאפשר ביטול חלקי.

↓ בנוסף, הודעת הביטול ניתנה מיד אחרי הפרסום, וטרם היה שנכרת על בסיס טעות.

• הסכם הפשרה:

↓ הרף יטען שהתקשר בהסכם הפשרה עקב טעות. האם להרף עומדת עילת ביטול כנגד הפניקס בגין טעות בהסדר הפשרה?

↓ צריך לבחון אם מדובר בטעות בעניין שלגביו בוצעה הקצאת סיכונים בהסכם הפשרה.

↓ יש להתייחס לכך שהסכם פשרה מלווה מעצם טיבו בהקצאת סיכונים (פס"ד ארואסטי).

אם מדובר בסיכון שהצדדים הקצו, הטעות היא בכדאיות העסקה (פס"ד שלזינגר).

• אכפת-לי מול צ'מפיון:

• האם הטעות הייתה יסודית (כזו שלו אכפת-לי ידע עליה הוא לא היה מתקשר בחוזה)?

↓ היו שני מצגים רלוונטיים שאכפת-לי לקח בחשבון בהחלטתו להתקשר בהסכם: (1) המכונית היא סביבתית ו-(2) היצרן הוא סביבתי.

↓ לגבי המכונית, החוזה תואם את המצג.

↓ לגבי היצרן. יש לבחון אם מדובר בטעות יסודית אובייקטיבית. בנוסף, לאור ההצהרה של אכפת-לי במועד הכריתה, יש לבחון אם מדובר בטעות יסודית סובייקטיבית בבחינת יסודיות ההסכם.

• האם חל ההסדר ב-ס' 14(א) או ס' 14(ב)?

↓ ניתן לטעון שקיימת זכות ביטול לפי 14(א) אפילו אם צ'מפיון טעה בפועל, מכיוון שהיה עליו לדעת על מצב הרכבים במועד הכריתה.

○ מומחיותו בתחום הרכבים.

○ ההצהרה שלו בעסקת הרכישה כי בדק את הרכבים.

○ העובדה שהחזיק ברכבים במשך חמישה חודשים טרם המכירה כך שהיה לו זמן לבדוק אותם.

↓ אם לא היה צריך לדעת, מדובר בטעות משותפת (ס' 14 (ב)) (פס"ד ספיר).

○ אכפת-לי לא רשאי לבטל את החוזה בעצמו. יכול לבקש מבית המשפט ביטול חוזה משיקולי צדק.

○ העובדה שצ'מפיון לא בדק כראוי את הרכבים עשויה להצדיק את ביטול החוזה.

○ בנוסף, ניתן לבחון את מאזן הנוחות של הצדדים (פס"ד ספקטור) – אכפת-לי כצרכן "קטן" מול יבואן "גדול", ולכן הפגיעה בו תהיה חמורה יותר מאשר מצב בו החוזה היה מבוטל.